

**Polgár Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltató Központjának
Gyermekjóléti Szolgálat**

**Gyermekjóléti Szolgálat szakmai beszámolója
a 2013. év munkájáról
Polgár település**

Polgár városban a Gyermekjóléti Szolgálat a Kistérségi Szolgáltató Központ intézményegységeként, a Családsegítő Szolgálathoz integrálva működött 2013. június 30-ig. A gyermekjóléti szolgálat önálló szakmai egységként látja el munkáját. Az intézmény gesztortelepülése Polgár város. 2013. október 31-ig a gyermekjóléti szolgáltatást a korábbi évekhez hasonlóan Tiszagyulaháza és Újtikos településeken is elláttuk.

Munkánkat elsősorban az alábbi jogszabályok alapján végezzük:

- 1997. évi XXXI. törvény 39.§ a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

1997. évi XXXI. törvény 39.§ a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

„A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.”

A szolgálat személyi és tárgyi feltételei

A gyermekjóléti szolgálatok személyi és tárgyi feltételeinek irányszámain és minimum normáit „A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről” szóló 15/1998.(IV.22.) NM. rendelet szabályozza az 1. számú mellékletében.

A szolgálat személyi feltételei megfelelnek a jogszabályi követelményeknek.

2013. december 31-én az alábbi személyi feltételekkel működött a Gyermekjóléti Szolgálat:

- 1 fő szakvizsgázott szociálpedagógus, aki ellátta a szakmai irányítással kapcsolatos feladatokat továbbá Polgár városában és 2013. október 31-ig Újtikos településen is családgondozói feladatokat végzett.
- 1 fő szociális munkás, családgondozó gyakornok,

A két külső településen, Tiszagyulaháza és Újtikos vonatkozásában a családgondozók heti 2 x 4 órában végezték feladatukat 2013. október 31-ig. A Tiszagyulaháza településen családgondozói feladatokat ellátó szakember munkaviszonya 2013. október 31-ével megszűnt a Polgári Kistérség Többcélú Társulás Kistérségi Szolgáltató Központjánál.

Gyermekjóléti szolgálatunk rendelkezik az alábbi szakemberekkel:

- A gyermekjóléti Szolgálat szakmai munkáját segítette 1 fő pszichológus, aki heti 2x2 órában látta el a pszichológiai tanácsadást. A tanácsadáson Polgár településen 43 fő vett részt 2013. évben, összesen 61 alkalommal.

A korábbi évekhez viszonyítva tapasztaljuk, hogy sok esetben fordulnak hozzánk jogi segítségért, mely esetekben többnyire nem tudunk tanácsot adni, ugyanis intézményünkben jogász nem áll alkalmazásban. Szükségesnek vélnénk jogász alkalmazását, havi 8 órában.

Tárgyi feltételek:

Az épületben 1 dolgozószobában tartja ügyfélfogadását a Gyermekjóléti Szolgálat, ahol minden családgondozó munkavégzéséhez rendelkezésre áll internettel ellátott számítógép és egy közös nyomtató. Szolgálatunk saját használatú telefonnal és fax-készülékkel nem rendelkezik, mindkettő a Családsegítő Szolgálattal közös használatban biztosított. A családgondozók mindegyikének saját íróasztala van, ahol fogadja a klienseket. A kliensek anyagait, személyes dokumentációkat kulccsal zárható szekrényben tároljuk. A Családsegítő Szolgálattal közös használatú interjú szoba és váró áll még rendelkezésre. Igyekszünk az irodában egyszerre maximálisan két kliens ügyét intézni, egy harmadik klienssel való foglalkozáshoz, valamint egyéni esetkezelésre, segítő beszélgetésre a közös használatú interjú szobában van lehetőségünk.

A Gyermekjóléti Szolgálat interjú szobája helyszínül szolgált a pszichológiai tanácsadásnak, valamint jelenleg is helyet biztosít a kapcsolattartások megvalósításához. Azon kapcsolattartások megvalósításához, mely a jelenleg átmeneti nevelésben lévő – korábban gondozott – gyermekek és a vérszerinti szülők között valósul meg. A vérszerinti szülővel pedig a családgondozó az átmeneti nevelésben lévő gyermekek hazagondozása érdekében áll kapcsolatban. A Szolgálatunknál ezen fajta illetve a felügyelt kapcsolattartások száma is emelkedő tendenciát mutat a korábbi évekhez képest.

A Szolgálatnál nyilvántartott és vezetett dokumentáció

- A Szolgálat egészére vonatkozó, a működést biztosító és engedélyező okiratok (alapító okirat, SZMSZ, éves költségvetés, házirend, munkaköri leírások, szakmai program) példányai intézményünkben megtalálhatók.
- A Gyermekjóléti Szolgálat megalakulása óta eltelt időszakban készült beszámolók, statisztikák, előterjesztések, szakmai anyagok, konferenciák, rendezvények összefoglalói szintén rendelkezésre állnak saját dolgozóink és a hozzánk érkező terepgyakornokok számára.
- A napi munka során vezetett dokumentációk:
 - a.) A forgalmi napló a gyermekjóléti szolgálatot felkereső kliensek számát tükrözi, melyet településenként vezetünk.
 - b.) A gondozott gyermekekről nyilvántartást vezetünk a jogszabályban meghatározott módon (IX.adatlap)
 - c.) Minden gondozott gyermekről vezetjük a jogszabályban előírt „Gyermekeink védelmében” elnevezésű dokumentációs és együttműködési rendszer adatlapjait. A családgondozók tapasztalataikról, látogatásaikról feljegyzéseket készítenek.
 - d.) Minden családgondozó családlátogatási naplót vezet, melyben a gondozott családoknál tett látogatásait rögzíti.
- 2012. július 01-től Szolgálatunk számára kötelező a Központi Elektronikus Nyilvántartás a Szolgáltatást Igénybevevőkről (KENYSZI) napi szintű használata, amely a kliensek TAJ alapú nyilvántartása. A rendszer web alapú, országos szintű. A szolgáltatást igénybe vevők (alap ellátott és védelembe vett gyermekek) személyes adatait tartalmazza, s szükséges napi szinten jelenteni az ellátottak létszámát.

A KSH évente kér statisztikai adatokat a Szolgálat működéséről. A megyei gyámhivatal megkeresése alapján kimutatás készül a családon belüli erőszak problémakörben és a bűnelkövető kiskorú és fiatalkorú kliensekről.

Szakmai tevékenységünk

A Szolgálat nyitott intézmény, ügyfélfogadása folyamatos, szolgáltatásai ingyenesek. A szolgálat hetente egy nap (szerda) 7.30-18.00 óráig hosszabbított ügyfélfogadást tart. Ekkor a dolgozó szülők is felkereshetik szolgálatunkat. Működése nem hatósági, hanem szolgáltató jellegű. Az együttműködés elvére épül, igyekezve ezzel megelőzni a hatósági intézkedést. A segítségnyújtás főbb formái között információnyújtás, tanácsadás, ügyintézés, segítő beszélgetés, mentális gondozás, életviteli tanácsadás szerepel.

Családgondozást végzünk a családban jelentkező működési zavarok megoldása érdekében. Munkamódszerünk az egyéni esetkezelés, segítő beszélgetés és szabadidős programok szervezése.

A gyermekvédelmi alapellátás keretében a gyermekek és családjaik együttműködése az önkéntességen alapul. Önkéntes megkeresés, illetve a jelzőrendszer által történt jelzés alapján kerülünk elsősorban a családokkal kapcsolatba.

Az **alapellátásban** történő családgondozás esetén a családgondozó szükség szerint, havonta 1-4 alkalommal keresi fel a családot. A veszélyeztetettség megszüntetése érdekében kapcsolatot tart az oktatási intézménnyel, szükség esetén pszichológus segítségét is felajánlja a családnak. Tájékoztatót ad az igénybe vehető szociális ellátásokról, ügyintézésben, kérvények kitöltésében, kérelmek megfogalmazásában nyújt segítséget.

Nagyon sok családban alakul ki családi-kapcsolati konfliktus, amelyeknek szemtanúi illetve résztvevői lehetnek a családban élő gyermekek. Ilyenkor elsősorban a szülők között folynak viták, de gyakran a gyermekek válnak másodlagos áldozatokká. A családi viszályoknak gyakran kiváltó oka az alkoholos befolyásoltság, melynek gyakori következménye az agresszív viselkedés.

Amennyiben a családgondozó úgy látja, hogy a veszélyeztetettség alapellátás keretén belül nem szüntethető meg, vagy az együttműködés hiányzik, kezdeményezi a gyámhatóságnál a **gyermek védelembe vételét**.

A gondozásba vétel csak egyik formája a segítségnyújtásnak. Ezek az esetek hosszú, hat hónapon túli kapcsolatot jelentenek egy-egy családdal.

A **gyermek családból való kiemelésé** a családgondozó javaslatára abban az esetben történik, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti.

Évről évre visszatérő gondot okoz a tankötelezettség elmulasztása. A védelembe vett és alapellátás keretében gondozott gyermekek veszélyeztetettségének oka elsősorban az iskolai igazolatlan hiányzás, valamint magatartási, beilleszkedési zavarok és az ezzel szorosan összefüggő szülői elhanyagolás. Az iskoláztatási támogatás szüneteltetésére vonatkozó új szabályozás értelmében a gyermekjóléti szolgálat a családdal való együttműködés keretében, az 50 órát meg nem haladó iskolai mulasztás esetén alapellátás eszközeivel nyújt segítséget a család számára a mulasztás okainak feltérképezésében és a problémák megoldásában.

50 igazolatlan óra után az iskoláztatási támogatás szüneteltetésre kerül, a hatóság pedig védelembe vételi eljárást indít a 16. életév betöltését megelőzően. A családgondozás hatására némi javulás mutatkozik az iskolába járási morál területén, de még mindig előfordulnak olyan tanulók, akik kötelezettségeiket időnként megszegik. Továbbra is jelen vannak a deviáns viselkedésű gyermekek, ahol a háttérben gyakran a szülők elhanyagoló nevelése, agresszivitása, italozó életmódja áll. Különösen nagy a probléma ezeknél a gyerekeknél, mert a szülők sem következetesek, elvtelenül védik gyermekeiket, így a probléma kezelése komoly akadályokba ütközik.

További gondot jelent, a szülők életvezetési problémái, a gyermekekkel való kevés törődés és a helytelen nevelési attitűdök, kapcsolattartási problémák.

Az adatokból kitűnik, hogy kistérségi szinten végzett gondozási tevékenységünk számában az elmúlt 4 évben a változás nem igazán jelentős, azonban elmondható, hogy a védelembe vétel, mint hatósági intézkedés vonatkozásában emelkedő tendencia figyelhető meg 2012. év végéig. Magyarázat elsősorban az 50 óra igazolatlan hiányzás miatt szükségessé vált hatósági intézkedés fogantatása. 2013. évben ez a szám jelentősen csökkent, melynek egyik oka, hogy a törvényi változások következtében a 16. életévüket betöltött gyermekeknél védelembe vételre csak akkor kerül sor, ha attól eredmény várható. Tapasztalataink szerint azonban a hatósági intézkedés ebben az életkorban nem eredményes, nem ér célt.

A 2013. évben végzett gondozási tevékenysége számokban Polgár városában

Polgár városában az elmúlt évben a 1559 0-18 éves kiskorú élt.

Az elmúlt évben 126 gyermek szerepelt a gyermekjóléti szolgálat ellátottjai között, ami a polgári gyermekek 8,1 %-a.

- Gondozott családok száma: 56
- Gondozott gyermekek száma: 126

A fenti adatok már tartalmazzák az átmeneti nevelésben lévő gyermekek és azok családjainak számát is.

Gyermekjóléti Szolgálat gondozási esetei 2013. évben

Gondozási esetek	2013. év
Család	43
Gyermek	93
Ebből:	68
-alapellátás (gyermek)	
-védelembe vétel (gyermek)	25

A következő táblázat a gondozott gyermekek számát mutatja családgondozónként, 2013. december 31-én!

	Gondozott gyermekek száma	Gondozott családok száma
Bartók-Varga Anikó családgondozó	44 fő	18 család
Horváthné Kacsá Judit családgondozó	49 fő	25 család
Összesen	93 fő	43 család

A családgondozók átlagosan 45 gyermekkel foglalkoztak az elmúlt év során, mely esetek alapellátás esetén minimum 6 hónapos, védelembe vétel esetén minimum 1 éves gondozási tevékenységet jelentett.

Azonban a gondozásba vétel csak egyik formája a segítségnyújtásnak. Ezen kívül foglalkozunk olyan problémákkal is – regisztrált esetek -, melyek nem igénylik az alapellátásba vételt, tanácsadással, információnyújtással, közvetítéssel segítjük a családot a gyermekvédelmi problémái megoldásában. 2013-ban 100 fő jelent meg tanácsadottként. Tanácsadottként tartjuk nyilván az oktatási intézmények által küldött 10 órát meghaladó igazolatlan hiányzás miatt, egy-két ill. három alkalmat igénylő eseteket is. Ilyen jellegű jelzések száma 2013-ban középiskolákból 39, általános iskolákból összesen 29 érkezett.

Egyre többször fordulnak elő olyan esetek, mely során egy személy bejelentéssel él egy gyermeket nevelő családdal kapcsolatban, bosszantás céljából. Azonban a gyermekjóléti szolgálat ezeket az eseteket is kivizsgálja, s ezen esetek is emelik a tanácsadottak létszámát.

A védelembe vétel és az alapellátás keretében gondozott gyermekek veszélyeztetettségének oka elsősorban az iskolai tankötelezettség elmulasztása, illetve hiányos teljesítése, magatartási, beilleszkedési zavarok és azzal szorosan összefüggő szülői elhanyagolás.

Az év folyamán 2 új védelembe vétel történt Polgáron, mely 2 családot érintett. Okai: nagyszámú igazolatlan hiányzás.

Alapellátásba vétel 2013-ban 13 főt érintett, 8 családból. Okai: kiskorú várandóssága, családon belüli bántalmazás, szexuális bántalmazás, igazolatlan hiányzások.

Polgáron védelembe vétel, mint hatósági intézkedés 5 gyermek esetében szűnt meg. 1 gyermek esetében területi illetékesség megszűnése miatt, 2 esetben eredményesség, 1 gyermek tankötelezettségének megszűnése miatt, 1 fiatal esetében nagykorúvá válás miatt.

Alapellátás, mint gondozási tevékenység összesen 37 gyerek esetében szűnt meg. Megszűnésének oka: 26 fő eredményes gondozási tevékenység miatt, 4 fő esetében tankötelezettség megszűnése, 5 gyermeknél területi illetékesség megszűnése, 2 fiatal nagykorúvá válása miatt.

Átmeneti nevelésben lévő gyermekek családjának gondozása szűnt meg 1 esetben, nagykorúvá válás miatt.

- **Védelembe vételi esetek alakulása**

	2011. év	2012. év	2013. év
Védelemben lévő gyermekek száma	39	50	25

Az adatokból kitűnik, a gondozási tevékenységünk számában az elmúlt 3 évben hullámzó tendenciát mutat. Elmondható, hogy a védelembe vétel, mint hatósági intézkedés vonatkozásában emelkedés figyelhető meg 2012 évig. Magyarázat elsősorban az 50 óra igazolatlan hiányzás miatt szükségessé vált hatósági intézkedés foganatosítása. Úgy látjuk, hogy sem az iskoláztatási támogatás szüneteltetése, sem az esetlegesen kiszabott szabálysértési bírság nem jelent visszatartó erőt a szülő számára.

- **Kriminalisztikai mutatók**

Megnevezés		Gyermekek száma		
		Nem volt gondozásban	Alapellátásban	Védelemben
Szabálysértés elkövetése	Gyermekkorú	0	0	0
	Fiatalkorú	7	4	1
	Összesen	7	4	1
Bűncselekmény elkövetése	Gyermekkorú	0	0	0
	Fiatalkorú	0	1	1
	Összesen	1	0	1
Összesen:		8	5	2

A gyermekek- fiatalkorúak körében leggyakrabban elkövetett szabálysértés a kis értékre elkövetett lopás, illetve a vagyon elleni bűncselekmény volt.

- **A kezelt problémák köre**

A gyermekjóléti szolgálat tevékenysége a kezelt probléma típusa szerint az ellátott gyermekek körében Polgár városában

<i>A Gyermekjóléti Szolgálat által kezelt problémák típus szerint (esetszám)</i>	2011	2012	2013
anyagi (megélhetési, lakhatási, stb.)	36	62	64
Gyermeknevelési	31	50	50
gyermekintézménybe beilleszkedési nehézség	28	19	32
magatartászavar, teljesítményzavar	27	20	18
családi konfliktusok	24	22	25
szülők vagy a család életvitele	26	61	25
szülői elhanyagolás	21	9	12
családon belüli erőszak	7	2	8
fogyatékoság, retardáció	1	4	15
Szenvedélybetegség	1	4	12
Összesen :	202	256	261

A főbb problémátípusok vonatkozásában továbbra is az anyagi veszélyeztettség áll előtérben, azt követi az elégtelen gyermeknevelés, majd gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség veszélyeztető körülményei, a családon belüli konfliktusok (anya-gyermek, párkapcsolati konfliktusok) és családok nem megfelelő életvitele.

A családok életmódjából, a következtelen és elhanyagoló nevelésből adódóan egyre több gyermeknél tapasztalható az agresszív magatartás, mely egy része a kielégítetlen szükségletekből (frusztráció), más része a média és a család által közvetített mintákból adódik. Az intézmények ezekre, az újfajta problémákra nincsenek kellőképpen felkészülve, gyakran a Nevelési Tanácsadó és a Gyermekjóléti Szolgálat segítségét veszik igénybe.

Az anyagi nehézséggel küzdő családok részben a családtámogatási ellátásokból és szociális támogatásokból élő, hosszabb ideje munkanélküli szülők családjaik igényelnek fokozott odafigyelést a szolgálat részéről.

- *A forgalmi adatok az alábbiak szerint változtak:*

	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Polgár	1095	1274	1351	1539	1593

A táblázat adatai jól tükrözik, hogy Polgár városában a Gyermekjóléti Szolgálat kliensforgalma növekvő tendenciát mutat, ami jelenti, hogy egyre inkább megismerték tevékenységünket és sokan kérik segítségünket problémás ügyeik megoldásában.

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének száma (halmozott adat) Polgár városában

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének száma (halmozott adat) Polgár városában

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma (halmozott)	Ellátott gyermekek száma
Információnyújtás	198	27
Tanácsadás	64	32
Segítő beszélgetés	363	48
Hivatalos ügyekben való közreműködés	343	58
Családlátogatás	663	208
Közvetítés más szolgáltatásba	-	-
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	10	24
Esetkonferencia	4	10
Összesen	1645	407

A gondozott családok esetében szakmai tevékenységünk illetve az esetkezelések jellege nagyban megváltozott. Az utóbbi évben egyre több új keletű problémákkal állnak szembe a családgondozók, melyek pszichésen nagyon megterhelőek. Egyre gyakrabban kerülnek a családgondozók klienskörébe családon belüli bántalmazás alanyai, kiskorú, illetve fiatalkorú ellen elkövetett nemi erőszak áldozatai, kábítószer fogyasztó kliensek, pszichiátriai problémákkal küzdő gyermekek és szülők.

Így munkánk során nem az információnyújtás az elsődleges feladatunk, hanem nagy szerepet kapott a segítő beszélgetés, tanácsadás. Mindezek jelzik azt is – a fentiekén túl –, hogy a gyermeket nevelő családok nem csak a szegénység, depriváltság által terheltek, hanem mentálisan és pszichésen is. A kliens feszültségének, pszichés terheltségének oldása a családgondozó részéről, lehetőséget biztosít arra, hogy képessé és nyitottá váljanak a gyermek által közvetített probléma megoldásában való közreműködésre.

A gondozott családokkal a kapcsolattartás leginkább családlátogatás formájában valósul meg. A családlátogatások száma 663 alkalom volt a 2013-es évben.

Szolgálatunk 3 fő szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya gondozását látta el.

A családgondozás során leggyakrabban előforduló problémátípusok: a szülők vagy a család életvitele, gyermeknevelési, anyagi problémák, valamint az igazolatlan mulasztások.

A jelzőrendszerrel való együttműködés és az intézmény kapcsolatrendszere

A Szolgálat veszélyeztetettséget észlelő- és jelző rendszert működtet. A jelzőrendszer éves munkaterv alapján végzi tevékenységét, s évente egy alkalommal – március 31-ig - tanácskozást szervez, melyen értékeli tárgyévi tevékenységét és szükség szerint javaslatot fogalmaz meg a fenntartók felé a gyermekjóléti alapellátás fejlesztésére. A törvényi előírás kötelezővé teszi a szakmaközi megbeszélések összehívását is. Ezeken a találkozókön egy-egy meghatározott témakörben megbeszéljük szakmai tapasztalatainkat, illetve az aktuális problémákat.

Tapasztalatunk, hogy a közoktatási intézmények a jelzőrendszer leghangsúlyosabb tagjai, elsősorban igazolatlan mulasztások miatt jelzenek felénk.

A jelzőrendszeri tagoktól a szolgálathoz érkező esetjelzések alakulása Polgár településen:

Jelzőrendszer tagjai	Jelzések száma 2011. évben	Jelzések száma 2012. évben	Jelzések száma 2013. évben
Védőnők	23	22	17
Háziorvos	-	-	1
Közoktatási intézmény	88	165	133
Rendőrség	20	21	14
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet, pártfogó felügyelői szolgálat		4	-
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	6	13	-
Önkormányzat	24	21	30
Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	6	7	10
Pártfogó felügyelet	3	6	8
Állampolgár	1	5	3
Összesen	171	264	216

Az esetjelzések általános tendenciáit követve a szóbeli jelzések száma az eltelt időszakban továbbra is magas arányt mutatnak. A kollegák kiemelt figyelmet fordítanak a jelzések formai és tartalmi követelményeire. A fenti mutatók alapján továbbra is a hatósági illetve az oktatási-nevelési intézmények és védőnők felől érkeznek az írásos jelzések zömében. Az adatokból látható, hogy az állampolgárok is egyre gyakrabban élnek jelzési kötelezettségükkel Szolgálatunk felé.

Gyermekjóléti szolgálat megbeszéléseinek típusa és száma

A családgondozói munka folyamatos együttműködést, együttgondolkodást igényel valamennyi feladat, valamennyi gondozott család, hozzánk forduló ügyfél vonatkozásában. Ez az együttműködés a tavalyi év folyamán is jellemezte tevékenységünket.

Az elmúlt években szoros, élő kapcsolatot alakítottunk ki a jelzőrendszer tagjaival. A szolgálatunk folyamatosan kapcsolatot tart a jelzőrendszer tagjaival esetmegbeszélések, esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések formájában. Az esetmegbeszéléseken feltárjuk a veszélyeztetettséget előidéző okokat és ezek megoldására közösen teszünk javaslatot. A gyermekjóléti szolgálatunk fontos feladata, az intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása. A jelzőrendszer tagjai kötelesek egymással együttműködni, és egymást kölcsönösen tájékoztatni a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése érdekében.

Még mindig problémát jelent, hogy a házi orvosokkal nem sikerült megfelelő kapcsolatot kialakítani, annak ellenére, hogy több esetben lett volna indokolt a jelzés megtétele.

Gyermekjóléti Szolgálatunk által 2013. évben megrendezésre került szabadidős programok

A Gyermekjóléti Szolgálat nagy hangsúlyt fektet a prevencióra. Rendszeresen szervezünk az ellátási területen élő gyermekek és fiatalok számára a hasznos szabadidő eltöltését segítő programokat: kézműves és prevenciós foglalkozásokat

Folyamatosan szervezzük a jeles ünnepekhez kapcsolódó programokat (pl. Húsvét, Anyák Napja, Adventi készülődés, Télapó Ünnepség, Karácsony stb). Pályázati forrásokból szeretnénk minél hasznosabb, kreatívabb, érték közvetítő programokat megvalósítani.

Első alkalommal került megrendezésre az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtárral való közös szervezésben és lebonyolításban a Családi nap elnevezésű városi szintű rendezvényünk, ahová színes és változatos programokkal vártuk a gyermekes családokat.

A tavalyi évben az adventtal kapcsolatos kézműves foglalkozásra került sor 2 egymást követő alkalommal, melyen összesen 14 gyermek vett részt.

Adományozás

Adományozásunk a korábbi évekhez hasonlóan több szálon fut. Egyik ága a Magyar Élelmiszer Banktól kapott tartós élelmiszerek eljuttatása a város és a kistérség jogosult lakóihoz. Itt mindig elsőként látjuk el a több gyermeket nevelő, nehéz anyagi körülmények között élő családjainkat. Másik ága a lakosság által felajánlott adományok kiosztása. Nagyon sok ruhát és játékot juttatunk el azokhoz a családokhoz, ahol legnagyobb szükségét érezzük. A játékadományok közvetítésére Gyermeknap, illetve a Karácsonyi Ünnepek időszakában került sor, s valamennyi gondozásban álló gyermekes család részesült azokból.

Önkéntes tevékenység, társadalmi tevékenység

A tavalyi évhez hasonlóan az intézmény elhivatottsággal bíró, önkéntességet vállaló munkatársaival téli adománygyűjtő akcióban vettünk részt 2013. november 22-23-án. E gyűjtés a tartós élelmiszerek közvetítését alapozta meg, s kapcsolódott a karácsonyi ünnepekhez. Egy péntek délutáni és egy egész napos elfoglaltsággal a tiszaujvárosi TESCO áruházban folytatott, tartós élelmiszergyűjtésen vettünk részt az Élelmiszerbank

Egyesületéhez kapcsolódva. Eredményeképpen 500 kg élelmiszer gyűlt össze. A Gyermekjóléti Szolgálat 16 gyermekes családot, összesen 8 kg tartós élelmiszeradományban részesítette.

A gyermekvédelmi feladatokat ellátó szakemberek munkájukat nagy szakértelemmel és hivatástudattal végzik, a gyermekek érdekeit szem előtt tartva. A szakmai együttműködés az intézmények között egyre hatékonyabb, mindenki együttérző figyelemmel törekszik a gyermekek helyzetének javítására.

Gyermekjóléti Szolgálat tapasztalata:

2013-ban tapasztalható volt a Gyermekjóléti Szolgálat részéről, hogy megnövekedett a tartósan szegény családok száma, ezzel párhuzamosan nő a veszélyeztetett gyermekek száma, csökken a szülők motiválhatósága, érdektelenné, apatikussá válnak. A településen élő, Gyermekjóléti Szolgálattal kapcsolatba kerülő családok jelentős része rendkívül alacsony jövedelemből és egyre rosszabb lakás- és szociális körülmények között él. Tapasztalataink szerint az esetek jelentős részében az egyik, illetve gyakran mindkét szülő álláskereső, az ezzel járó anyagi nehézség a legtöbb családnál konfliktusokat idéztek elő, melyek kezelése több esetben igényelt segítséget.

A higiénés és egészségi állapotok is romlást mutatnak, így a gyermek fejlődési feltételei is rosszabbak, melyek iskolai sikertelenségekhez, lelki betegségekhez és devianciákhoz vezetnek.

A gyermeknevelés terén főleg az jelenti a problémát, hogy a szülők következtlen, ráhagyó nevelési módszereket alkalmaznak, nem fordítanak kellő odafigyelést gyermekeik tanulmányi munkájára, szabadidejének eltöltésére, illetve életkorukból adódó problémáikra.

Legnehezebb feladat elfogadtatni, hogy elsősorban a szülők, a család feladata, felelőssége és kötelessége a gyermek egészséges fejlődést elősegítő körülmények biztosítása, ehhez segítséget kell nyújtani az államnak és az általa működtetett intézményeknek, szolgáltatóknak.

A cél az, hogy a helyi gyermekjóléti szolgálat feladatát úgy tudja ellátni, hogy mind a helyi közösség, a kliens, a városvezetés, a jelzést tevő, a szakma képviselői elégedettek legyenek. Ehhez támogatást kell kapniuk a különböző intézményektől, a fenntartótól, a szakemberektől. Fontos, hogy ne egymástól elkülönülten, hanem együttműködve, egymást kiegészítve, a feladatokat és a felelősséget megosztva végezzük feladatunkat.

Nehézségeink

- Továbbra is léteznek olyan látens problémák (családon belüli erőszak, drogfogyasztás), melyek egyéb probléma jelzése kapcsán kerülnek csak látókörünkbe. A családon belüli erőszak áldozatává vált személyek, ha kérnek segítséget, gyakran még az érdemi intézkedés előtt meggondolják magukat és elzárkóznak a további együttműködéstől, különösen a gyermekeket érintő bántalmazás esetén fontos, és kiemelkedő szerepe van a jelzőrendszernek.
- A 13-18 éves korosztály körében egyre erősebben érezhető az alapvető érték- és normarendszer súlyos felborulása, a devianciák (bűnelkövetés, dohányzás, drog- és alkoholfogyasztás, korai szexuális élet) elfogadottá válása. Gyakori, hogy a bizonytalan, tehetetlen szülők kétségbeesve állnak a gyermekkel kapcsolatos magatartási, beilleszkedési problémák előtt, melyek a kisgyermekkorától alkalmazott következetes szülői attitűd alkalmazásával elkerülhetőek lettek volna.

- Nehézségként éljük meg, a 16. életévüket betöltött, még tanköteles korú gyermekek igazolatlan iskolai hiányzásával kapcsolatban az eszköztelenségünket. Törvényi változások következtében a 16. életévüket betöltött gyermekeknél védelembe vételre csak akkor kerül sor, ha attól eredmény várható. Tapasztalataink szerint azonban a hatósági intézkedés ebben az életkorban nem eredményes, nem ér célt. Úgy látjuk, hogy sem az iskoláztatási támogatás szüneteltetése, sem az esetlegesen kiszabott szabálysértési bírság nem jelent visszatartó erőt a szülő számára. Az igazolatlan hiányzások tekintetében problémaként jelenik meg a szülői passzivitás, motiválatlanság, érdektelenség, olykor a nyílt ellenségesség, fenyegetőzés.
- A szülők, akik számára fontos az iskoláztatási támogatás rendszeres folyósítása kéri gyermeke magántanulói jogviszonyának létesítését, s ezáltal megszűnik továbbiban az igazolatlan iskolai hiányzás. Szintén problémát jelent az, hogy a hiányzás nem szűnik meg, csak átalakul igazolt hiányzássá.

Az előző évekhez viszonyítva a Gyermekjóléti Szolgálat munkájának szakmai színvonala minőségileg javult. A városban élő emberek egyre inkább megismerik tevékenységünket és sokan önként kérik a segítséget.

Polgár, 2014. május 13.

Hágenné Balogh Erika
mb. intézményvezető